

Geo Călugăru: Cunoaștem, atât dumneavoastră cât și eu, că vizitele lui Nicolae Ceaușescu peste hotare erau precedate și însoțite de reprezentanți ai vieții științifice și culturale, aprobați de însuși președintele României. Cum s-a întâmplat să vă aflați printre cei care s-au bucurat de acest privilegiu?

Corneliu Zeana: Cu doi ani înaintea Revoluției din decembrie 1989, a avut loc vizita lui Nicolae Ceaușescu în Republica Chineză. Partea chineză a trimis liste de invitați, care n-au putut fi refuzate. Așa s-a întâmplat că am plecat și eu în China, ca invitat al Academiei Chineze, iar la întoarcere am scris cartea "Trei secole după Milescu. Jurnal Paralel".G.C. A rămas singulară acea vizită în "Țara Dragonului" sau dacă șansa v-a surâs o dată, a decis să recidiveze, în ceea ce vă privește?C.Z. Ați intuit corect am revenit în China după trei decenii, în septembrie 2017, pe linie scriitoricească, delegația română purtând discuții cu reprezentanții Uniunii Scriitorilor Chinezi pe tema protecției drepturilor de autor. În cei treizeci de ani trecuți, China s-a schimbat de-a dreptul spectaculos, în realitățile de la fața locului nu prea corespund cu ceea ce ni se inculcă, acuza de comunism întunecând imaginea acestei țări.G.C. Care ar fi, stimate domnule Corneliu Zeana, în viziunea dumneavoastră principala trăsătură a chinezului de astăzi. Oferiți-mi câteva argumente!C.Z. De departe, eu cred că este patriotismul, dragostea de țară, mândria de a face ceva pentru binele comun, iar sacrificiul suprem nu este o vorbă aruncată în vânt. Chiar și lui Mao Zedong i se iartă multe greșeli grave pentru că este perceput ca un patriot.În războiul din Coreea al anilor '50, intervenția americană a fost considerată ca o amenințare la adresa Chinei, fapt care a îngăduit voluntarilor săi să lupte. Fiul lui Mao a plecat printre primii și a căzut în luptă. Deși actualul președinte al Chinei, Xi Jinping, a fost un adversar al ideilor maoiste de revoluție culturală, fiind persecutat din această pricină, în vremea respectivă, nu a dărâmat mausoleul lui Mao și nici nu i-a înlocuit chipul de pe bancnote.G.C. Ce ne puteți spune despre mentalitatea chineză, fără a intra în detalii?

C.Z. Președintele Xi, cum e numit de poporul chinez, a decretat eradicarea sărăciei până în anul 2020. Dat fiind ritmul de creștere al bunăstării generale, ținta pe care și-a propus-o, va fi atinsă, probabil mai devreme.Mentalitatea chineză este profund impregnată de spiritul confucianist, care apreciază drept virtuți fundamentale pietatea parentală, prețuirea strămoșilor, dragostea față de aproape (ca de tine însuși, spunea Confucius), cinstea și spiritul de dreptateG.C. Trecând la grija pentru sănătate, preocupare vitală a medicinei chineze și, evident a medicilor chinezi, luând de bună aprecierea drept virtute fundamentală, pietatea parentală, cum se manifestă această în privința celor de vârsta a treia, respectiv a bătrânilor?C.Z. Creșterea numerică exorbitantă a populației poporului chinez, cu consecințe dificil de estimat, a determinat măsura numită a politicii copilului unic. Urmarea concretă a acestei măsuri a fost marea creștere a populației îmbătrânite. Din această cauză, vârstnicii au prioritate pretutindeni, la orice ghișeu, de exemplu. Medicii de teren îi

vizitează frecvent, s-a construit o întreagă rețea de spitale dedicate geriatriei, la fiecare cinci ani bătrânilor li se acordă un spor consistent la pensie, apreciindu-se că la vârstele înaintate nevoile personale sunt mai mari (întreținerea, deplasările, îngrijirile medicale), toate sunt mai costisitoare, depășindu-le cu mult posibilitățile de a le face față. Există un număr imens de tineri care fac voluntariat pentru îngrijirea bătrânilor. Medicii nu primesc absolut nimic de la pacienți, o astfel de faptă este aspru sancționată, așa cum stau de altfel lucrurile și în Vestul Europei sau SUA. În felul acesta ei practică medicina ca pe artă distribuită tuturor, mintea nu le este parazitată de gândul dobândirii unor câștiguri necuvenite. Pentru orele lucrate peste program (sărbători, program prelungit, situații excepționale) medicii sunt plătiți dublu sau chiar triplu, dacă lucrează în condiții dificile. G.C. Aș dori să-mi relatați, satisfăcându-mi curiozitatea, nu numai a mea dar și a cititorilor revistei "Independența Română - Independența prin cultură", despre facultățile de medicină tradițională. Ce le motivează perenitatea, menținerea în actualitate? C.Z. Pe lângă facultățile de medicină de tip occidental, care se situează la standarde foarte ridicate de funcționare, există și cele tradiționale, cu aceeași durată de studii și, de regulă ceva mai dificile. Acupunctura este o artă greu de deprins, iar farmacopeea tradițională are aproximativ 100.000 de rețete. Limbajul celor două tipuri de medicină este reciproc incompresibil. Imaginați-vă, dat fiind faptul că în China există mari spitale în care se practică exclusiv medicina tradițională, cum e să fii farmacist într-un astfel de spital. G.C.

În acest context de deosebită complexitate, care apreciați că ar fi aspectele cele mai importante care trebuie cunoscute în profunzime pentru a putea fi stăpânite și a le spori eficiența? C.Z. În China, sănătatea este privită holistic (potrivit concepției care interpretează teza imposibilității de a reduce întregul la suma părților sale, socotind drept "factor integrator" al lumii un principiu imaterial și de necunoscut) iar ocrotirea sănătății ca problemă de stat are o accepțiune mult mai cuprinzătoare decât modelul foarte îngust și lipsit de perspective al Ministerului Sănătății de la noi, care nu conlucrează nici măcar cu Ministerul Educației sau cu cel al Mediului, cu toate că sănătatea este o problemă ce ține de ambele ministere. În China medicina preventivă este prioritară, iar sănătatea este privită ca strâns legată de mediu. Ministerul Sănătății din China colaborează foarte benefic cu cel al Împăduririi. China este angajată într-un vast program de împădurire. Pe cel care distruge parcul unui oraș în favoarea betoanelor sau taie o pădure la ras, cum se face în România, îl așteaptă pedeapsa cu moartea. Aceasta, deoarece prin fapta, ca rezultat al corupției, a pricinuit moartea a sute sau mii de oameni, în perspectivă prin distrugerea mediului. Nu există medic în China să nu fi participat direct la campaniile de împădurire.

În marile lor orașe nu am văzut nici măcar un copac schilodit prin tăierea ramurilor, așa cum se petrec lucrurile în Capitala noastră dragă, de pildă, până și în parcuri sau cimitire. Ni s-au arătat copaci vechi de o mie sau chiar trei mii de ani, în parcul unde este mormântul lui Confucius și, exclusiv, deosebit de strict, pe bază de documente doveditoare, sunt îngropați și descendenții săi, pe un teritoriu destul de extins, dar lipsit de monumente funerare. La noi, în urma tăierii coroanelor, mulți copaci s-au uscat. Bucureștiul va plăti cu câteva sute de morți în plus anual alterarea calității aerului în urma masacrării coroanelor cu frunziș. G.C. Cum s-a reușit în China, ceea ce se pare că nicăieri în altă țară n-a fost posibil, respectiv, metehne atât de cunoscute, multe cu iz penal, precum fraudele științifice, în diverse feluri de manifestare să fie eradicate? C.Z. Conștientizând pericolozitatea extrem de gravă a acestui gen de fapte, autoritățile cu putere decizională ale statului chinez, au pus, cu fermitate, piciorul în prag, prin sancțiuni deosebit de aspre. Astfel, și este bine de știut, în China fraudă științifică, notele false în catalog contra unor sume de bani sau falsul în dosare atrag, imediat excluderea din mediul universitar, plus pedepse juridice, fără a ține seama de situarea socială sau politică a vinovatului. La noi toate acestea se petrec cu nonșalanță, fără sancțiuni, ba chiar vinași conduc lucrări de doctorat și li se acordă și alte avantaje. Comisiile de Etică, deși sesizate, refuză analiza unor astfel de cazuri concrete.

Or, în China, principiul corectitudinii și dreptății este suprem. Lumea universitară chineză înlătură imediat, ca pe un fruct putred, un astfel de personaj.G.C. Așa cum dumneavoastră, constatând la fața locului spectaculosul progres înregistrat de China sub ochii noștri, n-ați ezitat să vă explicați, punându-vă și punându-le întrebări amabilelor dumneavoastră gazde, implicate nemijlocit în ceea ce s-a numit miracolul chinezesc sau, și mai sugestiv, "Trezirea Dragonului", aștept și nu numai eu, lămuriri, din partea excelenței voastre.C.Z. Dacă rezumăm răspunsul, acesta este combaterea fermă a corupției, atât de tolerată la noi, mai cu seamă, în mediul universitar, locul unde se formează cadrele ce vor conduce țara. În România, mai mult de jumătate din produsul țării se scurge prin canalele oculte ale corupției, în timp ce Parlamentul României se străduiește să promoveze legi care să-i facă scăpați pe infractori. În acest an, considerat crucial în orientarea politică a Chinei, s-a decis continuarea în formă și mai dură a politicii de combatere a corupției. Este motivul pentru care medicii chinezi nu doresc să părăsească țara, dimpotrivă, fluxul deplasării medicilor se face către patria lor. În China nu există medici care să dețină averi fabuloase a căror proveniență este obscură, adesea dobândite în urma funcțiilor avute în Ministerul Sănătății sau în alte structuri de stat.G.C. Împărtășindu-vă întrutotul punctul de vedere și îndemnul pe care ni-l dați, să fim convinși că "China de astăzi este un miracol, în fața căruia, n-ar trebui să stăm cu ochii închiși", vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care ați răspuns la întrebările adresate, în cadrul interviului, pe care ați avut disponibilitatea să mi-l acordați și pentru care, mă simt deosebit de onorat să vă mulțumesc.C.Z. Și eu vă mulțumesc, cu încrederea că vor mai fi și altele, pe temele de interes ale revistei, la care lucrați.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

Geo Călugăru, membru U.S.R.

*Independența
prin Cultură*